

Aandacht voor acute onverwachte postnatale collaps pasgeborene

De Inspectie voor de gezondheidszorg vraagt (zie ook artikel NTVG) ¹ zorgverleners om zich bewust te zijn van de condities waaronder huid-op-huid contact veilig kan plaatsvinden, en vraagt om aandacht voor de protocollen in dezen.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (hierna: inspectie) ontving in korte tijd twee meldingen van ziekenhuizen incidenten met een bijna identieke inhoud. Beide meldingen beschrijven een Sudden Unexpected Postnatal Collaps (acute onverwachte postnatale collaps) resulterend in asphyxie en overlijden van een (voorheen gezonde) pasgeborene. De acute onverwachte postnatale collaps ontstond tijdens ongeobserveerd huid-op-huidcontact korte tijd na een ongecompliceerde partus.

De inspectie oordeelt dat de inhoud van deze meldingen dusdanig is, dat zij met het oog op vermindering van de kans op herhaling, kiest voor een signaal naar de beroepsbeoefenaars.

De inspectie verzoekt NVOG om het volgende met u te delen:

- Dat huid-op-huidcontact nuttig is ter bevordering van moeder-kindbinding en borstvoeding
- Dat huid-op-huidcontact na de geboorte echter niet (altijd) zonder risico is
- Dat ouders geïnstrueerd moeten zijn over de juiste voorwaarden voor huid-op-huidcontact postpartum.

Daarnaast adviseert de inspectie de beroepsgroepen te beoordelen of recente inzichten rond veiligheid postpartum bij huid-op-huidcontact voldoende in de huidige richtlijnen en protocollen naar voren komen en, zo nodig, op korte termijn te komen tot aanpassing van deze richtlijnen en protocollen.

In het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde noemen P. Matthijsse en collegae voor onverwachte postnatale collaps een incidentie van 2,6 – 3,5 per 100.000 levendgeborenen; in Nederland naar schatting 5 – 6 patiënten per jaar. De risicofactoren voor onverwachte postnatale collaps zijn primipariteit en buikligging van de pasgeborene op de borst of buik van de moeder. Mogelijk zijn primiparae minder sensitief voor signalen van pasgeborenen, door gebrek aan ervaring en vermoeidheid.

KNOV en NVOG vinden het belangrijk dat niet de indruk ontstaat dat huid-op-huid contact afgeraden moet worden. Huid-op-huid contact wordt sterk aangeraden wegens positieve effecten bij het op gang brengen van borstvoeding en het bevorderen van de moeder-kindbinding. In het NTVG artikel worden de volgende adviezen voor veilig huid-op-huidcontact gegeven:

- Het vrijhouden van de ademwegen van de pasgeborene is essentieel.
- Bij huid-op-huid contact in de eerste uren na de bevalling, vooral bij primiparae, moeten zorgverleners hier toezicht op houden.

¹ Ref: Ned Tijdschr Geneeskd. 2016;160:D171: "Huid-op-huidcontact en borstvoeding na de geboorte niet altijd zonder risico" Klinische les. P. Matthijsse, B. Semmekrot en K. Liem.